

SAIMAAN AMMATTIKORKEAKOULU
Tekniikka Lappeenranta
Tietotekniikan koulutusohjelma
Viestintäteknikka

Timo Toropainen

LAPPEENRANNAN VOIMISTELIJAT RY:N INTERNETSIVUT

Opinnäytetyö 2010

TIIVISTELMÄ

Timo Toropainen
Lappeenrannan Voimistelijat ry:n Internet-sivut, 27 sivua
Saimaan ammattikorkeakoulu, Lappeenranta
Tekniikka, Tietotekniikan koulutusohjelma
Viestinnän suuntautumisvaihtoehto
Ohjaaja: DI Jouni Könönen

Opinnäytetyön aiheena oli määritellä, suunnitella ja toteuttaa Internet-sivut Lappeenrannan Voimistelijat ry:lle. Sivustolle on tarkoituksena asentaa ja ottaa käyttöön Joomla!-sisällönhallintajärjestelmä, jonka tarkoituksena on helpottaa sivuston ylläpitoa.

Työn lähtökohtana oli Lappeenrannan Voimistelijat ry:n vanha Internet-sivusto, jonka ulkoasu ei enää vastannut tämän päivän vaatimuksia. Sivuston sisältöä oli hankala ylläpitää ja päivittäminen oli vaikeaa. Sivuston selaaminen oli käyttäjille hankalaa, koska sivuston sisältö oli hyvin vanhaa ja sivuston navigaatio ei toiminut halutulla tavalla.

Työn tavoitteena oli parantaa sivuston käytettävyyttä, ylläpidettävyyttä ja uudistaa ulkoasu paremman näköiseksi, sekä ottaa käyttöön sisällönhallintajärjestelmä, jonka avulla sivujen ylläpitäminen olisi helpompaa. Uuteen sivustoon haluttiin sisällyttää mainostilan myynti, jolla voidaan rahoittaa seuran palvelintila ja lisätä toimiva kuvagalleria, johon pystyisi päivittämään uusimmat kuvat tapahtumista.

Opinnäytetyön tuloksena Lappeenrannan Voimistelijat ry:lle toteutettiin toimiva Internet-sivusto, jonka ylläpitäminen on helppoa. Sivuston toimii Joomla!-sisällönhallintajärjestelmän päällä, jonka avulla käyttäjien ei itse tarvitse keskittyä sivuston muokkaamiseen lähdekoodin kautta.

Avainsanat: Internet-sivut, Joomla!, sisällönhallinta

ABSTRACT

Timo Toropainen

Lappeenrannan Voimistelijat ry web-site, 27 pages

Saimaa University of Applied Sciences, Lappeenranta

Technology, Information Technology

Communications orientation

Instructor: Lecturer M.Sc. Jouni Könönen, Saimaa University of Applied Sciences

The purpose of this thesis was to create a new web-site to Lappeenrannan Voimistelijat registered association society, using Joomla! -content management system. Their old web-site was out-of-date and had not been updated for a while. Also updating the old web-site was very difficult and time taking. The old web-site was made with HTML-language and that is why it was hard to update.

The goal for making the new web-site was to make it functional, easy to use, easy to update and to create it on a platform that uses Joomla! -content management system. The new web-site had to be clear for visitors to watch, which means that the structure of the web-site had to be very simple and easy to use. In the layout design Lappeenrannan Voimistelijat ry wanted to use their own colors blue and white, so the whole new web-site is designed mainly by using those two colors.

Because the customer wanted to use Joomla! -content management system for updating the web-site, was written a user manual for new users. The user manual should help them to use the web-site and Joomla! when needed.

In the end, the whole project was a success and the customer was happy with the outcome of the new re-designed web-site.

Keywords: Content management, Joomla!, Web-site

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	7
2 ASIAKAS.....	8
3 SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET	9
3.1 Vanhan sivuston esittely.....	9
3.2 Uuden sivuston esittely ja vaatimukset.....	10
3.2.1 Teksti ja värit	11
3.2.2 Navigaatio	12
3.2.3 Kuvat	12
3.2.4 Ylläpidettävyys	12
4 SISÄLLÖNHALLINTAJÄRJESTELMÄ	14
4.1 Joomla!.....	14
4.2 Sisällönhallintajärjestelmän tarkoitus.....	14
5 VALMIIN RATKAISUN ESITTELY	16
6 TOIMINNOT	18
6.1 Käyttäjien lisääminen ja poistaminen	18
6.2 Uuden artikkelin luonti	19
6.3 Artikkelin poistaminen	19
6.4 Artikkelin ajoittaminen	20
6.5 Mainosbannerin lisääminen.....	20
6.6 Mainosasiakkaan lisääminen.....	21
6.7 Lisäosien asennus ja poistaminen.....	22
7 KÄYTTÄJÄT	24
7.1 Pääkäyttäjä.....	24
7.2 Ylläpitäjä.....	24
7.3 Peruskäyttäjä.....	25
8 YHTEENVETO.....	26
KUVAT	27
LÄHTEET	27

KÄYTETYT TERMIT JA LYHENTEET

Banneri	Tunnetaan myös nimellä mainospalkki. Internetissä mainostukseen käytetty termi.
CSS	Cascading Style Sheets on Internet-sivuille kehitetty tyyliohjeiden laji.
HTML	Hyper Text Markup Language on yleisesti Internetsivustoilla käytettävä kuvauskieli.
JOOMLA!	Joomla! on avoimeen lähdekoodiin perustuva ilmainen sisällönhallintajärjestelmä.
MySQL	SQL-tietokantojen hallintajärjestelmä.
NAVIGAATIO	Internet-sivuston sivustojen linkitykseen käytettävä termi.
PDF	Portable Document Format on Adoben kehittämä tiedostomuoto.
PHP	Hypertext Preprocessor on ohjelmointikieli jota käytetään dynaamisten Internet-sivujen luonnissa.
SISÄLLÖNHALLINTA	Toimintaa jolla pyritään hallitsemaan digitaalista informaation sisältöä mahdollisimman helposti.
VÄRIKOODI	Internet-sivustolla värienmäärittämiseen käytettävä #-merkillä alkava numerosarja, joka määrittää halutun värin.

ZIP-PAKETTI

Suuren tiedostomäärän pakkaamista varten kehitetty-
formaatti.

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön tavoitteena on suunnitella ja toteuttaa Internet-sivusto Lappeenrannan Voimistelijat ry:lle. Opinnäytetyön aiheen sain Saimaan ammattikorkeakoulun tuntiopettaja Jouni Könöseltä, joka tiedusteli, olenko kiinnostunut uusia Internet-sivuston Lappeenrannan Voimistelijat ry:lle. Lappeenrannan Voimistelijat ry on vuonna 1964 perustettu voimisteluseura. Seuran tavoitteena on toiminta, joka tähtää voimistelun kehittämiseen ja liikunnan edistämiseen.

Vanha sivusto on tehty kokonaan HTML-kielellä, joka teki sivustosta hyvin vaikean päivittää. Sivuston ulkoasu on myös hyvin vanhanaikainen. Tarkoituksena on uudistaa sivuston ulkoasu, asentaa ja ottaa käyttöön Joomla!-sisällönhallintajärjestelmä. Joomla!-sisällönhallintajärjestelmän tavoitteena on parantaa sivuston käytettävyyttä ja sisällönhallintaa. Uuteen sivustoon on tarkoituksena upottaa kuvagalleria, johon käyttäjät voivat lisätä itse kuvia. Tarkoituksena on myös ottaa sivustolla käyttöön mainostilan myynti, jonka avulla rahoitetaan palvelinkustannuksia.

Työ on aloitettu kartoittamalla, minkälainen on uuden sivuston käyttäjäryhmä ja minkälaiset vaatimukset käyttäjillä on sivuston ylläpitämisen suhteen. Työ eteni hyvin nopeasti aloittamalla ensin Joomla!-sisällönhallintajärjestelmän asennus ja käyttöönotto. Järjestelmälle on kirjoitettu myös käyttöohje, jonka tarkoituksena on auttaa käyttäjiä ongelmatapauksissa.

2 ASIAKAS

Lappeenrannan Voimistelijat ry on vuonna 1964 perustettu voimisteluseura. Voimistelua harrastavien piirissä kypsyi vähitellen ajatus erikoisseuran perustamiseen. Seuran jonka tavoitteena on toiminta, joka tähtää yksinomaan voimistelun kehittämiseen ja liikunnan edistämiseen. (Lappeenrannan voimistelijat ry)

Pitkän pohjatyön jälkeen kutsuttiin koolle perustava kokous 29.9.1964 Lappeenrannan ammattikoululle. Mukana oli 36 henkilöä, joista 28 kirjoitti nimensä perustajajäsenten luetteloon. Kokouksessa toimi puheenjohtajana Eino Hirvonen ja sihteerinä Olavi Vainio. Seuran nimeksi hyväksyttiin yksimielisesti Lappeenrannan Voimistelijat ry ja päätettiin merkitä se yhdistysrekisteriin. Kaudella 2009-2010 seuralla oli 175 jäsentä. (Lappeenrannan voimistelijat ry)

Nykyisin Lappeenrannan Voimistelijat ry:ssä toimii 11 erilaista ryhmää. Tempukoulu on tarkoitettu 4-6-vuotiaille tytöille ja pojille. Tyttöjen ja poikien ryhmät 6-9 ja yli 10-vuotiaille, sekä harraste- ja kisaryhmät pidemmälle edenneille voimisteliijoille. Valmentajia on tällä hetkellä kaiken kaikkiaan 15. Nuorimmat valmentajat ovat kisatyöissä itsekin voimistelemassa ja vanhimmat entisiä Suomen maajoukkueen huippuvoimisteliijoita. (Lappeenrannan voimistelijat ry)

3 SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET

Uuden sivuston tarkoituksena oli parantaa ja kehittää sivuston ylläpidettävyyttä sekä sisällönhallintaa. Vanhan sivuston ylläpidettävyys ei enää vastannut käyttäjien vaatimuksia. Vanhan sivuston ylläpito oli hyvin hankalaa, eikä sivustoa ollut päivitetty kunnolla vuoden 2005 jälkeen. Uudelle sivustolle haluttiin myös toimiva kuvagalleria ja mahdollisuus mainostilan myyntiin.

Aloitimme suunnittelun asiakkaan kanssa kartoittamalla, mitkä olivat pääasialliset tarpeet ja mitä vaatimuksia käyttäjät olivat asettaneet ulkoasulle ja käytettävyydelle.

3.1 Vanhan sivuston esittely

Vanha sivusto on toteutettu kokonaan käyttäen HTML-koodia (Hypertext Markup Language). HTML-koodilla tehtyjen sivustojen suurin ongelma on päivitettävyys, joka oli sivuston suurin ongelma. Koko sivuston materiaali piti päivittää käsin HTML-koodilla, joka oli hyvin vaivalloista, koska materiaalia oli paljon.

Sivuston sisällön ongelmallisen päivittämisen vuoksi uusi materiaali lisättiin pääasiassa etusivulle PDF-dokumentteina (Portable Document Format). Vanhan sivuston ongelmana oli myös materiaali- ja navigaatiolinkit. Sivustolla olevat navigaatiolinkit eivät olleet samoja kaikilla sivuilla, vaan vaihtelivat jokaisella sivulla. Tästä syystä sivustolla liikkuminen oli hyvin hankalaa ja aikaa vievää.

Vanhan sivuston ulkoasu oli hyvin vanhanaikainen eikä vastannut nykypäivän kriteerejä (kuva 3.1).

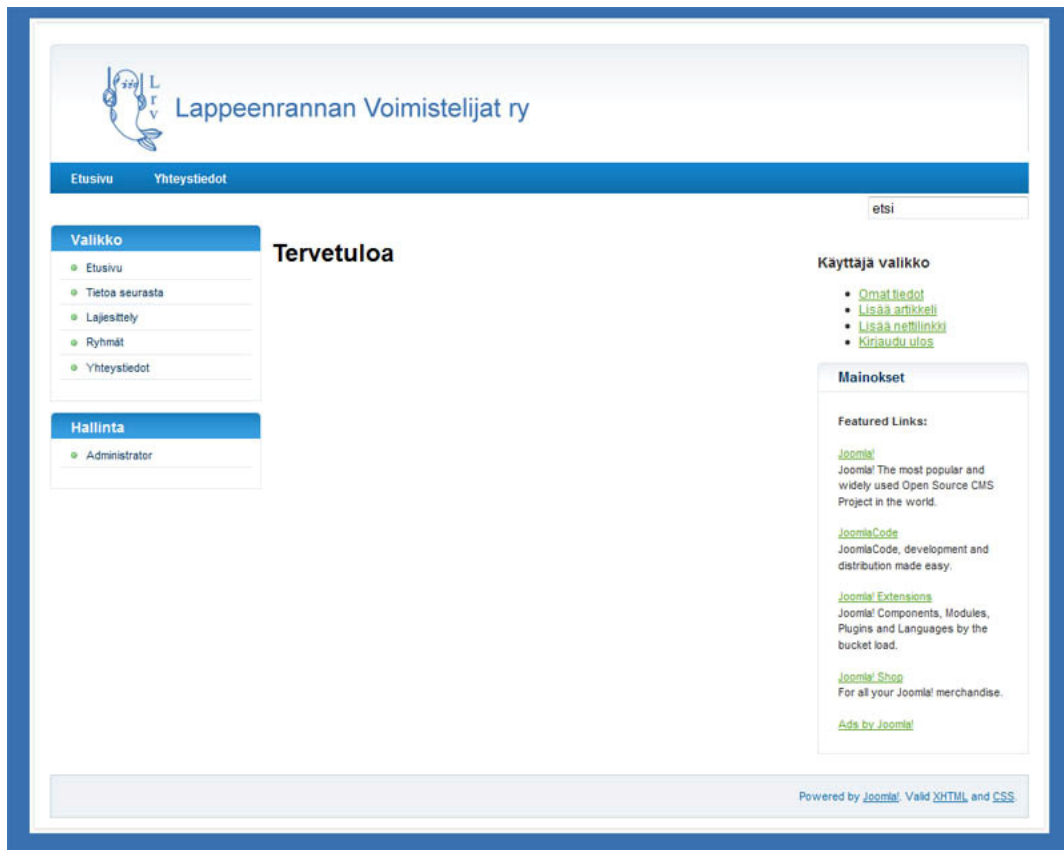

Kuva 3.1 Lappeenrannan Voimistelijat ry:n vanha ulkoasu

3.2 Uuden sivuston esittely ja vaatimukset

Opinnäytetyössä uuteen sivustoon suunniteltiin alusta alkaen toimiva ulkoasu, joka tehtiin asiakkaan toiveiden mukaan. Sivuston pääkriteereinä olivat helppo-käytettävyys, ylläpidettävyys ja seuran värimaailmaan sopiva ulkoasu.

Vanhojen sivujen ongelmana olleet navigaatiolinkit korjataan upottamalla kiinteä linkistö sivuston vasempaan laitaan. Tämä mahdollistaa sivuston helpomman selaamisen ja linkkien lisäämisen jälkikäteen. Seuralla on puolivuositainen ilmoittautuminen keväällä ja syksyllä, jonka vuoksi halutaan ilmoittautumislomake näkymään vain haluttuun aikaan navigaatiolinkeissä.

Kuva 3.2. Lappeenrannan Voimistelijat ry:n uusi ulkoasu

Sivuston dynaamiseen hallintaan oli päätetty ottaa käyttöön Joomla!-sisällönhallintajärjestelmä, joka toimii sivuston käytettävyyden kannalta tärkeimpänä elementtinä. Joomla!-sisällönhallintajärjestelmästä kerrotaan lisää luvussa 4. Sivuston ulkoasun määrittelyyn käytettiin CSS-tyylitiedostoja, joiden avulla määriteltiin kuvat, värit ja fontit sekä muita ulkoasuun oleellisesti liittyviä seikkoja.

3.2.1 Teksti ja värit

Sivuston värimaailma määrättiin seuran omien värien mukaan, jotka olivat sininen ja valkoinen. Sivustolle suunniteltiin hallitsevaksi väriksi valkoinen, mitä korostettiin käyttämällä sinistä väriä taustassa ja navigaatiopalkeissa. Koska luettavuus on yksi tärkeimmistä osista, otettiin sivustolla käyttöön kirjasinlajiksi Arial 12. Näin sivuston lukeminen on helppoa ja varmistaa sen, että teksti näkyy kaikille oikean kokoisena.

Tekstin ja luettavuuden suunnittelussa on tärkeää välttää erikoisfontteja, koska on mahdollista, ettei kaikilla ole käytössä koneellaan samoja erikoisfontteja. Jos tulee tarpeen käyttää erikoisfontteja, olisi hyvä tallentaa ne JPG- tai PNG-muodossa.

3.2.2 Navigaatio

Opinnäytetyössä uuteen sivustoon haluttiin toimiva navigaatio, koska vanhan sivuston navigaatio osuus oli hanka ylläpitää. Vanhan navigaatio ei ollut ajan tasalla, vaan navigaatiolinkitykset vaihtelivat sivuittain.

Uuden sivuston erikoisuudeksi haluttiin ottaa käyttöön aina keväisin ja syksyisin tapahtuva ilmoittautumislomake, joka linkitetään sivustolle ajastuksella. Ajastus tarkoittaa sitä, että Joomla!-sisällönhallintajärjestelmässä on mahdollista ajastaa tietty linkki tai artikkeli näkymään halutun ajan. Ajastuksen avulla sivustolle ei tarvitse erikseen joka kevät ja syksy lisätä linkitystä ilmoittautumislomakkeeseen.

3.2.3 Kuvat

Kuvat ovat tärkeä elementti sivuston ulkoasua suunniteltaessa. Sivustoa suunniteltaessa otettiin huomioon se, että suuret kuvamäärät hidastavat turhaan sivuston lataamista ja näin ollen kuvia tulisi käyttää harkiten. Koska sivustosta haluttiin toimiva ja helppokäyttöinen, otettiin käyttöön vain muutama kuva ja muu sivuston väritys hoidettiin HTML-värikoodeilla.

3.2.4 Ylläpidettävyys

Hyvän suunnittelun lähtökohta on pyrkiä luomaan helppokäyttöinen ympäristö, jota on mahdollista käyttää ilman suuria ponnistuksia. Ylläpidettävyydellä halu-

taan helpottaa tulevan käyttäjäryhmän työtä sivuston päivittämisessä. Joomla!-sisällönhallintajärjestelmä antaa siihen hyvän edellytykset.

Ylläpidettävyyden tukemiseksi sivustolle on jaettu kolme eri käyttäjäkategoriaa: pääkäyttäjä, ylläpitäjä ja julkaisija. Jokaisella on omat rajoituksensa sivuston käytössä, mutta eniten on keskitytty kehittämään sivustoa ja sivuston käyttöohjetta julkaisijan näkökulmasta. Suurin osa sivuston käyttäjistä tulee olemaan julkaisijoita.

Jokaisella julkaisijalla on oikeudet julkaista uusia artikkeleita, kuvia, linkkejä ja tehdä myös poistotapahtumia sivustolta. Julkaisija eivät pääse asentamaan tai muuten muokkaamaan sivuston tärkeimpiä osia. Näin sivuston käytettävyys ja ylläpidettävyys on pystytty pitämään hyvin hallinnassa.

Pääkäyttäjän oikeuksiin kuuluu sivuston toiminnallinen hallinta, kuten lisäosien asentaminen, poistaminen ja muiden osien muokkaaminen. Ylläpitäjä pystyy lisäämään ja poistamaan käyttäjiä sekä hallitsemaan artikkeleita. Pääkäyttäjän ja ylläpitäjän tunnukset on annettu vain määrätyille henkilöille.

4 SISÄLLÖNHALLINTAJÄRJESTELMÄ

Sisällönhallintajärjestelmä on yleisnimitys tietojärjestelmälle, jonka tarkoitus on pystyä hallitsemaan verkkopalveluiden sisältöä mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti. Verkossa tapahtuva sisällönhallinta on enemmän julkaisupainoitteista sisällönhallintaa. Verkossa tapahtuvalle sisällönhallinnalle on tyypillistä sisältöjen, rakenteiden ja ulkoasun erottaminen toisistaan. (Wikipedia: WWW-sisällönhallinta)

4.1 Joomla!

Joomla! on Internet-sivujen hallintaan kehitetty avoimeen lähdekoodiin perustuva sisällönhallintajärjestelmä. Sen avulla on mahdollista lisätä ja päivittää Internet-sivustojen sisältöä. Se on alunperin kehitetty nimellä Mambo, mutta vuonna 2005 se eriytettiin Mambosta omaksi erilliseksi avoimen lähdekoodin tuotteeksi.

Joomla!:n toiminta perustuu pääasiassa PHP-ohjelmointikielen ja MySQL-tietokannan yhteistyöhön. Järjestelmä toimii pääasiassa PHP-kielellä kirjoitetuissa tiedostoissa, ja sivuston sisältö tallennetaan tietokantoihin. Joomla!:ssa sisältö esitellään pääasiassa artikkeleina, jotka sivusto tallentaa tietokantaan ja tarvittaessa hakee tallennetut artikkelit tietokannasta selaajan nähtäville.

Joomla!:n voidaan lisätä tarpeen mukaan paljon lisäosia, joilla järjestelmästä voi muokata omanlaisensa.

4.2 Sisällönhallintajärjestelmän tarkoitus

Sisällönhallintajärjestelmään viitataan myös sanalla julkaisujärjestelmä. Internetissä tapahtuvaan sisällönhallintaan liittyy vahvasti julkaisu, koska sisällön lisääminen verkkosivulle on osa julkaisuprosessia. Sisällönhallintajärjestelmän

käytössä halutaan, että käyttäjät voivat keskittyä vain sisällön tuottamiseen ja että järjestelmä hoitaa sisällön julkaisemisen heidän puolestaan.

Sisällönhallinta antaa myös mahdollisuudet parempaan sisällön tallentamiseen. Ennen sisältö jouduttiin tallentamaan eri tiedostoihin palvelimella. Nykypäivänä sisällönhallintajärjestelmä hoitaa tallentamisen käyttäjän puolesta tietokantaan, josta se on helpompi hakea esille tarvittaessa. Sisällönhallinnalla on helpompi seurata julkaistavaa materiaalia, kun on käytössä useampi kuin yksi käyttäjä.

Sisällönhallintajärjestelmän valinta tulisi tehdä omien käyttötarpeiden perusteella. Internetissä on liikkeellä satoja erilaisia sisällönhallintaan keskittyviä järjestelmiä, joiden ominaisuudet, päivitettävyydet ja lisäosien hallinta vaihtelevat suuresti. Suurin osa markkinoilla olevista järjestelmistä on avoimen lähdekoodin ohjelmistoja, joka tarkoittaa sitä, että ne ovat kaikkien käytettävissä.

Huomiota tulisi kiinnittää siihen, tarvitaanko valmis järjestelmä, räätälöity vaiko täysin itsenäisesti kehitetty ratkaisu.

5 VALMIIN RATKAISUN ESITTELY

Sivuston ulkoasu saatiin valmiiksi ja se on hyväksytetty Lappeenrannan Voimistelijat ry:n hallituksessa. Seuraavaksi kerrotaan sivuston rakenteesta ja siitä, mitä sisältöä sivuille on tuotettu.

Lappeenrannan Voimistelijat ry:n uudet Internet-sivut sisältävät paljon tietoa ja ovat nyt uudistumisen ansiosta helpommin käyttäjien selattavissa. Sivuston ulkoasu on parannettu ja huomiota on kiinnitetty erityisesti helppokäyttöisyyteen.

Etusivu

Sivuston etusivulle kerätään uusimmat tiedot urheiluryhmille ja etusivu toimii kanavana, jonka avulla uusimmat tiedot on mahdollista saada nopeasti luettua. Etusivulle on myös lisätty Suosituimmat artikkelit -toiminto, jonka avulla on mahdollista seurata, mitä informaatiota muut käyttäjät pitävät mielenkiintoisimpina.

Tietoa seurasta

Seuran esittelyyn on varattuna Tietoa seurasta -sivu. Sivulla esitellään seuran historia aloitusvuodesta aina tähän päivään asti.

Lajiesittely

Lajiesittely on jaettu useaan eri osaan. Helppokäyttöisyyttä ajatellen jokainen laji on lisätty omana linkkinä, jotka avautuvat selkeästi Lajiesittely -linkin alapuolelle. Näin jokainen laji voidaan esitellä tehokkaasti, käyttäen kuvia tehosteina.

Ryhmät

Seuralla on eri ikäisille omat ryhmänsä, jotka esitellään Ryhmät -kohdassa. Ryhmissä esitellään, minkä ikäisille tietty ryhmä on tarkoitettu, osallistujamäärä, ryhmän ohjaajat ja yleinen esittely ryhmän toiminnasta.

Galleria

Sivustolle upotettiin kuvagalleria, jonka avulla ylläpitäjät voivat lisätä kuvia. Kuvat voidaan lisätä galleriaan tapahtumittain, jolloin kuvien selaaminen helpottuu.

Yhteystiedot

Yhteystiedot -sivulle lisättiin kerhon ohjaajien esittely, jossa esitellään kaikki ryhmien vetäjät ja heidän yhteystietonsa. Yhteystietoihin lisättiin myös kerhon johtokunnan esittely, jossa esitellään kerhon tämän hetkinen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, sihteeri, rahastonhoitaja, jäsenet ja varajäsenet sekä heidän yhteystietonsa.

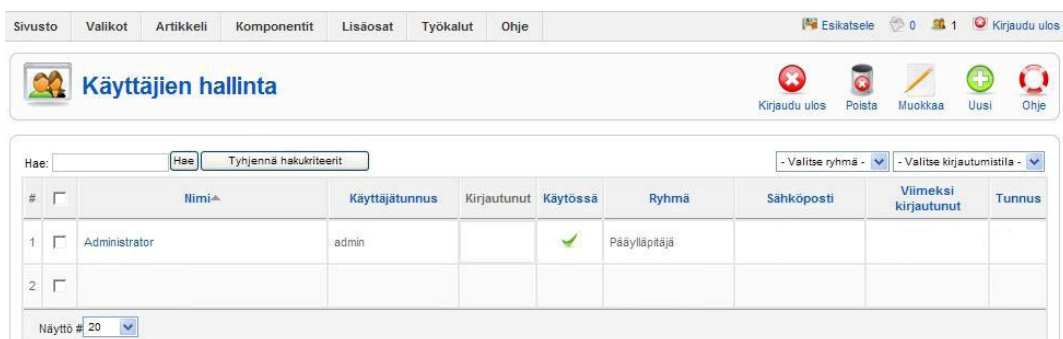
6 TOIMINNOT

Sivuston toiminnoista esitellään muutama pääasiallisesti käytössä oleva toiminto. Sivuston pääasialliset toiminnot ja niiden toiminnalliset käyttöohjeet on kuvattuna liitteenä olevassa käyttöohjedokumentissa.

6.1 Käyttäjien lisääminen ja poistaminen

Käyttäjien hallinnan avulla voidaan järjestelmään lisätä ja poistaa käyttäjiä. Käyttäjien lisääminen tulee tehdä Pääkäyttäjä-tunnuksilla. Käyttäjien hallinta sijaitsee sivuston navigaatiopalkin vasemmassa osassa "Sivusto"-linkin alla, josta löytyy kohta "Käyttäjien hallinta".

Näytölle avautuu uusi ikkuna, jonka avulla voidaan lisätä, poistaa, muokata tai kirjata ulos käyttäjiä (Kuva 6.1).

#	☐	Nimi	Käyttäjätunnus	Kirjautunut	Käytössä	Ryhmä	Sähköposti	Viimeksi kirjautunut	Tunnus
1	☐	Administrator	admin		✓	Päilylläpitäjä			
2	☐								

Kuva 6.1 Käyttäjien hallinta

Kun painetaan käyttäjien hallinnassa oikealla olevasta navigaatiosta painiketta "Uusi", avautuu uusi näkymä, mistä uuden käyttäjän tiedot voidaan syöttää lomakkeeseen. Käyttäjä on myös mahdollista tässä vaiheessa lisätä tiettyyn ryhmään, julkiseen ja ylläpitoon. Tietojen syöttämisen jälkeen, tiedot tallennetaan painamalla oikeasta navigaatiopalkista löytyvästä "Tallenna" -painiketta.

Käyttäjä voidaan poistaa valitsemalla valintalaatikko käyttäjätunnuksen edestä, jonka jälkeen painetaan oikeasta navigaatiopalkista löytyvää "poista" -painiketta

Käyttäjän poistaminen järjestelmästä on pysyvää, eikä järjestelmä varmista käyttäjän poistoa. Tästä syystä käyttäjän poistossa kannattaa käyttää harkintaa.

6.2 Uuden artikkelin luonti

Uuden artikkelin lisääminen järjestelmään aloitetaan valitsemalla navigaatiopal-
kista "Artikkelit" ja sen alta löytyy "Artikkeleiden hallinta". Täältä avautuu uusi
näkyvä, jossa esitellään kaikki järjestelmään tallennetut artikkelit (Kuva 6.2).

#	Otsikko	Julkaistu	Näytä etusivulla	Järjestä	Käyttöoikeus	Pääryhmä	Ryhmä	Kirjoittaja	Päiväys	Lukukerrat	Tunnus
1	Projekti			1	Julkinen			Administrator	21.01.2010	0	46
2	Seurainfo			1	Julkinen	About Joomla!	The CMS	Administrator	11.08.2008	102	22
3	Tietoa seurasta			2	Julkinen	About Joomla!	The CMS	Administrator	09.08.2008	180	19
4	Lajiesittely			2	Julkinen	About Joomla!	The Project	Administrator	20.08.2008	108	5

Joomla! on vapaa ohjelmisto ja julkaistu GNU/GPL-lisenssin alla.

Kuva 6.2 Artikkeleiden hallinta

Uusi artikkeli luodaan painamalla "Uusi" -painiketta, joka avaa uuden näkymän. Voidaan antaa artikkelille otsikko, alias ja lisätä artikkelin pääryhmään tai määrittää näytetäänkö artikkeli sivuston etusivulla. Artikkeleihin voi myös muokata tekstiä ja linkittää kuvia. Artikkelit tallennetaan painamalla "Tallenna" -painiketta.

6.3 Artikkelin poistaminen

Artikkeli voidaan siirtää järjestelmästä artikkeleiden roskakoriin. Valitsemalla artikkelin ja painamalla "Roskakori" -painiketta, artikkeli siirtyy roskakoriin. Artikkeleiden roskakorista halutut artikkelit voidaan poistaa kokonaan järjestelmästä.

6.4 Artikkelin ajoittaminen

Artikkeleiden ajoittaminen on mahdollista, kun halutaan tietty artikkeli näkymään vain tietyn aikaa. Uuden artikkelin luomisen aikana, on mahdollisuus määrittää artikkelin julkaisun aloitus- ja lopetus aika. Kohdat "Aloita julkaisu" ja "Lopeta julkaisu" määrittävät sen, milloin artikkelin julkaisu aloitetaan ja milloin se lopetetaan (Kuva 6.4).

Artikkelin ID:	46
Tila	Julkaistu
Lukukerrat	0
Muokattu	2 kertaa
Luotu	torstai, 21. tammikuuta 2010, 11:35
Muokattu	torstai, 21. tammikuuta 2010, 11:39

▼ Parametrit - artikkeli	
Kirjoittaja	Administrator
Kirjoittajan alias	
Käyttöoikeustaso	Julkinen
Luontipäivä	2010-01-21 11:35:1
Aloita julkaisu	2010-01-21 11:35:1
Lopeta julkaisu	Ei koskaan
▶ Parametrit - edistyneet	
▶ Metatieto	

Kuva 6.4 Artikkelin ajoittaminen

6.5 Mainosbannerin lisääminen

Ennen mainosasiakkaan lisäämistä, täytyy järjestelmään lisätä asiakkaan mainosbanneri. Kun mainosbanneri lisätään ennen asiakasta, voidaan asiakkaan lisäsvaiheessa valita valmiiksi valikosta asiakkaalle oikea mainosbanneri.

Mainosbanneri lisätään järjestelmään kohdasta "Mediatiedostojen hallinta", joka löytyy "Sivusto" -linkin alta. Uudessa näkymässä on listaus kaikista järjestelmässä olevista kansioista ja niiden sisältämistä kuvista (Kuva 6.5).

Kuva 6.5 Mediatiedostojen hallinta

Painamalla linkkiä "banners" avautuu uusi näkymä, jossa on listauksena kaikki sivustolle ladatut mainosbannerit. Listauksen alalaidasta löytyy kohta "Vie tiedosto palvelimelle", jonka avulla tiedosto lisätään "banners" -kansioon. Kun kuva on ladattu järjestelmään, voidaan aloittaa mainosasiakkaan lisääminen.

6.6 Mainosasiakkaan lisääminen

Uuden mainostusasiakkaan lisääminen järjestelmään, aloitetaan painamalla linkkejä "Komponentit" ja "Mainospalkkien hallinta". Täältä avautuu uusi näkymä, jossa on esillä kaikki sivustolle lisätyt mainokset, nimi, käyttäjä, onko mainos julkaistu, napsautusten määrä ja kuinka paljon mainokselle on tullut sivunäyttöjä (Kuva 6.6).

Mainospalkkien hallinta

Julkaise Lopeta julkaisu Kopioi Poista Muokkaa Uusi Asetukset Ohje

Mainospalkit Mainospalkkiasiakkaat Ryhmät

Hae: Hae Palauta alkuasetukset - Valitse ryhmä - Valitse tila -

#	☐	Nimi	Käyttäjä	Ryhmä	Julkaistu	Järjestä	Pysyvä	Sivunäyttöjä	Hapsautuksia	Tagit	Tunnus
1	☐	OSM 1	Open Source Matters	Joomla	✓	1	Ei	43 / Rajoittamaton	0 - 0.00%		1
2	☐	OSM 2	Open Source Matters	Joomla	✓	2	Ei	49 / Rajoittamaton	0 - 0.00%		2
3	☐	Kimmon osakkeet	kimmon osakkeet	Joomla! Promo	✓	1	Ei	0 / Rajoittamaton	0 - 0.00%		9
4	☐	Joomla! Promo Shop	Open Source Matters	Joomla! Promo	✓	3	Ei	175 / Rajoittamaton	1 - 0.57%		7
5	☐	Joomla! Promo Books	Open Source Matters	Joomla! Promo	✓	4	Ei	148 / Rajoittamaton	0 - 0.00%		8
6	☐	Joomla!	Open Source Matters	Text Ads	✓	1	Ei	195 / Rajoittamaton	0 - 0.00%		3
7	☐	JoomlaCode	Open Source Matters	Text Ads	✓	2	Ei	195 / Rajoittamaton	0 - 0.00%		4
8	☐	Joomla! Extensions	Open Source Matters	Text Ads	✓	3	Ei	190 / Rajoittamaton	0 - 0.00%		5
9	☐	Joomla! Shop	Open Source Matters	Text Ads	✓	4	Ei	190 / Rajoittamaton	0 - 0.00%		6

Näyttö # 20

Joomla! on vapaa ohjelmisto ja julkaistu GNU/GPL-lisenssin alla.

Kuva 6.6 Mainospalkkien hallinta

Uusi asiakas lisätään kohdassa "Mainospalkki asiakkaat". Uuden asiakkaan lisäys aloitetaan painamalla "Uusi" -painiketta, jonka jälkeen avautuu uusi näkymä, jossa annetaan uuden asiakkaan nimi ja yhteystiedot. Tiedot tallennetaan painamalla "Tallenna" -painiketta ja siirrytään takaisin kohtaan "Mainospalkit".

"Mainospalkit" kohdassa painetaan "Uusi"-painiketta, jolloin avautuu uusi näkymä jossa voidaan lisätä mainospalkkiasiakkaan tiedot, valita mainospalkin kuva, määrittää kuinka paljon sivulatauksia asiakas on ostanut sekä Internet-osoite, johon mainospalkin painaminen johtaa, ja antaa kuvalle tietty leveys tai korkeus. Tiedot tallennetaan painamalla "Tallenna" -painiketta.

6.7 Lisäosien asennus ja poistaminen

Sivustoa voidaan laajentaa asentamalla järjestelmään uusia lisäosia, komponentteja, kielipaketteja ja sivupohjia. Kaikkien edellä mainittujen lisäosien asentaminen on mahdollista kohdassa "Lisäosien hallinta". Uuden lisäosan asentaminen voidaan tehdä asentamalla .zip -paketti suoraan käyttäjän koneel-

ta, valitsemalla ennalta määritetty asennuskansio tai asentamalla Internet-lähteestä. Varmin asennustapa on käyttää toimintoa "Lataa asennustiedosto" (Kuva 6.7)

Lisäosien hallinta

Asenna Komponentit Moduulit Liitännäiset Kielipaketit Sivupohjat

Lataa asennustiedosto

Asennustiedosto: Vie tiedosto palvelimelle & Asenna

Asenna hakemistosta

Asennushakemisto:

Asenna URL-osoitteesta

Asenna URL-osoitteesta:

Kuva 6.7 Lisäosien hallinta

Uusi lisäosa valitaan "Selaa" -painiketta painamalla ja valitsemalla haluttu tiedosto. Tiedosto ladataan järjestelmään painamalla "Vie tiedosto palvelimelle & Asenna" -painiketta. Jos asennus on onnistunut, järjestelmä ilmoittaa asennuksen onnistuneen. Ongelmatilanteessa tulee ottaa huomioon, että palvelimen php.ini -tiedostoon on määritetty max_upload_file arvoksi suurempi kuin 2 mb, muuten tiedoston lataaminen järjestelmään ei onnistu.

Poistamisessa tulee valita haluttu lisäosa, joka poistetaan. Asennetut lisäosat löytyvät kohdista komponentit, moduulit, liitännäiset, kielipaketit ja sivupohjat. Haluttu lisäosa valitaan ja painetaan "Poista" -painiketta.

7 KÄYTTÄJÄT

Sivustolla on käytössä käyttäjille kaksi eri pääryhmää, joissa kummassakin on kolme käyttäjäryhmää. Pääryhmät koostuvat julkisesta- ja ylläpitoryhmästä. Julkisen ryhmän tarkoituksena on toimia sivuston kaikille näkyvässä osassa. Ylläpitoryhmän tarkoituksena on toimia järjestelmänhallinnassa.

Julkinen ryhmä koostuu kolmesta käyttäjäryhmästä: kirjoittaja, julkaisija ja muokkaaja. Julkinen ryhmä toimii sivustolla. Ylläpitoryhmä koostuu kahdesta käyttäjäryhmästä: pääkäyttäjä ja järjestäjä. Ylläpito toimii järjestelmänhallintapaneelissa. Järjestelmästä on otettu pois käytöstä kirjoittaja, julkaisija, muokkaaja ja järjestäjäkäyttäjät, koska sivuston helppokäyttöisyyden vuoksi haluttiin yksinkertaistaa käyttäjät vain tiettyihin ryhmiin.

Sivuston helppokäyttöisyyden ja toiminnallisuuden kannalta päädyttiin vain kolmen käyttäjäryhmän käyttöönottoon. Sivuston rakenteellinen ja sisällön ylläpito on näin jaettu eri käyttäjäryhmien kesken. Käyttäjäryhmien oikeuksien jakaminen ja rajoittaminen auttaa sivuston ylläpidettävyydessä ja sivuston rakenteen kunnossapitamisessä.

7.1 Pääkäyttäjä

Järjestelmän hallintaan on otettu käyttöön vain yksi pääkäyttäjä. Pääkäyttäjä on lyhenne sanasta "administrator", joka tarkoittaa järjestelmänhallitsijaa. Pääkäyttäjälle on määritetty oikeudeksi asentaa, poistaa, muokata ja ottaa pois käytöstä ohjelmia, komponentteja ja käyttäjiä. Pääkäyttäjätunnukset on vain yhden henkilön hallinnassa, tällä toimintatavalla pyritään estämään sivuston virheellinen käyttö.

7.2 Ylläpitäjä

Ylläpitäjäryhmään on lisätty kaksi eri henkilöä; puheenjohtaja ja sihteeri. Kummallekin käyttäjälle on annettu ylläpitäjän oikeudet. Ylläpitäjän oikeuksiin on

lisätty mahdollisuus lisätä, poistaa ja ajoittaa artikkeleita. Ylläpitäjillä ei ole oikeutta tehdä muutoksia järjestelmään. Ylläpitäjille on annettu myös oikeudet lisätä ja poistaa tulevia mainosbannereita sivustolle.

7.3 Peruskäyttäjä

Peruskäyttäjryhmän jäseninä ovat kaikki muut sivuston käyttäjät. Peruskäyttäjillä ei ole oikeutta artikkeleiden lisäämiseen eikä poistamiseen. Peruskäyttäjille ei ole erillisiä tunnuksia sivustolle. Sivuston rekisteröityminen on otettu pois käytöstä. Tämän tarkoituksena on estää palvelimen turha kuormitus. Peruskäyttäjä pystyy lukemaan sivustolla olevaa materiaalia.

8 YHTEENVETO

Tämän opinnäytetyön tuloksena saatiin toteutettua Internet-sivusto Joomla!-sisällönhallintajärjestelmällä Lappeenrannan Voimistelijat ry:lle.

Sivujen toteutuksen lähtökohtana oli helppokäyttöisyys ja ylläpidettävyys. Tämän tavoitteen sain mielestäni hyvin toteutettua; sivujen selaaminen onnistuu hyvin ja ylläpidettävyys toimii käyttäjien ja sivuston osalta todella hyvin.

Sivusto on toteutettu käyttäen Joomla!-sisällönhallintajärjestelmää, joka toimii asiakkaan Internet-palvelimella. Sivusto käyttää PHP-ohjelmointikieltä järjestelmän toiminnallisuudessa ja MySQL-tietokantaa sisällön tallentamiseen. Sivuston käyttöönoton aikana järjestetään käyttökoulutus, joka auttaa tulevaa käyttäjäryhmää syventymään uuden sivuston toimintoihin.

Joomla!-sisällönhallintajärjestelmää en ollut ennen päässyt käyttämään, ja tästä syystä koin tehdyn työn hyvin mielenkiintoiseksi. Pääsin oppimaan paljon uusia asioita ja vaikka asiat eivät aina menneet toivotulla tavalla, pääsin toivottuun lopputulokseen onnistuneesti. Olin aikaisemmin käyttänyt PHP-ohjelmointikieltä ja MySQL-tietokantaa, ja niiden käyttö sivuston toteutuksessa onnistui vanhasta muistista. Sivuston muokkaus CSS-tiedostojen avulla oli helppoa, koska teen paljon sivustoja, jotka käyttävät kyseistä tyylimääritystä.

Työ oli mielestäni hyvin mielenkiintoinen ja tarjosi paljon uutta opittavaa sekä mielenkiintoista tekemistä ongelmien ratkomisessa. Olen entistä vakuutuneempi siitä, että vapaanlähdekoodin järjestelmät ovat varteenotettava vaihtoehto itse tehdyille järjestelmille. Mielestäni vapaanlähdekoodin järjestelmiä tulisi ottaa enemmän opetuskäyttöön koulutuksessa. Tulen tästä eteenpäin varmasti käyttämään Joomla!-sisällönhallintajärjestelmää muissakin mahdollisissa projekteissa. Uskon, että tekemäni työ tulee auttamaan yhdistyksen toimintaa tulevaisuudessa.

KUVAT

Kuva 3.1 Lappeenrannan Voimistelijat ry:n vanha ulkoasu, s. 10

Kuva 3.2. Lappeenrannan Voimistelijat ry:n uusi ulkoasu, s. 11

Kuva 6.1 Käyttäjien hallinta, s. 18

Kuva 6.2 Artikkeleiden hallinta, s. 19

Kuva 6.4 Artikkelin ajoittaminen, s. 20

Kuva 6.5 Mediatiedostojen hallinta, s. 21

Kuva 6.6 Mainospalkkien hallinta, s. 22

Kuva 6.7 Lisäosien hallinta, s. 23

LÄHTEET

Joomla! Luettu 19.4.2010

<http://www.joomla.com>

Joomlaportal. Mikä on Joomla!?. Viitattu 13.4.2010

<http://www.joomlaportal.fi/content/view/93/39/>

Lappeenrannan Voimistelijat ry. Viitattu 13.4.2010

<http://www.lappeenrannanvoimistelijat.fi>

Wikipedia. WWW-sisällönhallinta. Viitattu 13.4.2010

<http://fi.wikipedia.org/wiki/WWW-sis%C3%A4ll%C3%B6nhallinta>